

Inhoud

7 Ter introductie

ACTUALITEIT

---

10 DWARS: GERRIT TERPSTRA EN JAN-RENGER HARWIG
Koopzondagen moeten decentraal worden geregeld

14 AART JAN DE GEUS
Het CDA mag 'duurzaamheid' niet laten lopen

17 PAUL KALMA
Hoezo, de mensen zelf?

20 BART JAN SPRUYT
Kies voor de rechtsstaat

23 HANS TEERDS
Niet zozeer minder, maar vooral een andere overheid

26 BINNENHOF BUITENOM: GEERTEN BOOGAARD
Ministeriële verantwoordelijkheid

Het uur van Europa

---

30 MAARTEN NEUTEBOOM, JOHAN VAN DE GRONDEN & BART VAN HORCK
Staatkundige en politieke bezinning op Europa hoognodig

EUROPESE REALITEITEN EN HET FUNCTIONEREN VAN DE UNIE

---

42 AD VERBRUGGE
De twee zielen van Europa

54 HUBERT BEUSMANS & TEUN HARDJONO
De noodzaak van politiek leiderschap in Europa

63	MAARTEN NEUTEBOOM & RUUD HELMINK <i>In gesprek met Ruud Lubbers</i> ‘Hoog tijd dat de losse eindjes van Maastricht aan elkaar worden geknoopt’
72	AGE BAKKER De euro en de staat van Europa
.....	
DEMOCRATISCHE LEGITIMATIE: EUROPA VAN HET VOLK, DOOR HET VOLK EN VOOR HET VOLK?	
.....	
80	MARCEL TEN HOOVEN De Europese leegte
89	BART FLEUREN Het Grondwettelijke tekort van de Europese Unie
98	BART VAN HORCK Nationale parlementen in Brussel: ze blaffen wel, maar bijten niet
.....	
EUROPESE SUBSIDIARITEIT OF BRUSSELSE CENTRALISATIE?	
.....	
108	JOS VAN GENNIP Subsidiariteit in Europa: beginsel en werkelijkheid
115	PATRICK OVEREEM Brussel als bestuursstaat in wording: de noodzaak van constitutionele legitimering en limitering
124	JOHAN VAN DE GRONDEN Het economische bestuur als kerntaak van de Europese Unie
.....	
CHRISTENDEMOCRATISCHE VISIES OP DE TOEKOMST EN OPDRACHT VAN EUROPA	
.....	
136	ROB VAN DE BEETEN Culturele benadering als startpunt voor een zinvol debat over Europa
143	HANSKO BROEKSTEEG Een federaal of een confederaal Europa?
151	STEFAN WAANDERS Een dienende macht: Romano Guardini over Europa

---

159 ANJO G. HARRYVAN De actualiteit van *Johan Willem Beyen*

BOEKEN

166 EVERT JAN SLOOTWEG
Bespreking van Martin Visser
De eurocrisis. Onthullend verslag van politiek falen

170 JANNEKE BEUMER
Bespreking van Mathieu Segers
Reis naar het continent. Nederland en de Europese integratie, 1950 tot heden

BEZINNING

175 RAMONA MARAMIS • *Europees kwartiertje*

176 PAUL VAN GEEST